

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Michaela Rubicková

Prorogační a rozhodčí doložky v mezinárodním obchodě

Datum odevzdání práce: 5.11.2021

I. Aktuálnost tématu a náročnost tématu

Diplomantka si jako téma své diplomové práce vybrala problematiku prorogačních a rozhodčích doložek v mezinárodním obchodě. Toto téma velmi úzce souvisí s otázkou autonomie vůle stran, která je i v mezinárodním obchodním styku relevantní, a v oblasti mezinárodního práva soukromého, kde se promítá právě např. možností stran zvolit si způsob a místo řešení případných obchodních sporů, hraje stále důležitější roli. Téma předkládané diplomové práce proto hodnotím jako aktuální. Ke zvolenému tématu je k dispozici bohatá literatura, nicméně většina pramenů je cizojazyčná, práce s literaturou klade tak na diplomantku vyšší nároky.

II. Kritéria hodnocení práce

Cílem diplomové práce je dle diplomantky „představit právní instituty prorogačních a rozhodčích doložek, zasadit je do právního rámce a popsat postup jejich platného sjednání a zformování, a to včetně analýzy případných výkladových problémů.“ Diplomantka si v úvodu předkládané práce stanoví hypotézu, že uzavření prorogační nebo rozhodčí doložky přináší stranám sporu větší právní jistotu. Práce má celkem 59 stran textu, je rozčleněna do tří kapitol, které jsou dále děleny, úvodu a závěru. Stěžejními kapitolami jsou kapitoly druhá a třetí, které jsou věnovány prorogačním (kapitola 2) a rozhodčím (kapitola 3) doložkám. Kapitola první se věnuje obecně způsobům řešení sporů v mezinárodním obchodě. Autorka vychází zejména z metody deskriptivní, v omezeném rozsahu i z metody analytické. Práce je členěna logicky, je vypracována na dobré stylistické úrovni. Je psána srozumitelně, určité rezervy má diplomantka v používání odborného jazyka (např. formulace „Systém, který se díky závaznosti a vykonatelnosti svých rozhodnutí nejvíce podobá soudnímu řízení, je rozhodčí řízení.“ není zcela srozumitelná). Z formálního hlediska bych diplomantce vytkla tučně uvedený text a rovněž přímé citace, které by se v kvalifikační práci měly objevovat pouze ve zcela výjimečných případech. V práci se téměř nevyskytují jazykové chyby a překlepy. Autorka při studiu pramenů vycházela z české i zahraniční odborné literatury, poznámkový aparát odpovídá typu kvalifikační práce.

Určité výhrady mám k obsahu předkládané práce, a to zejména k části diplomové práce věnované rozhodčím doložkám (zejména tedy ke kapitole třetí). V podkapitole 3.1, která je věnována pramenům právní úpravy rozhodčí doložky, autorka uvádí, že je zde přesně hierarchizovaný systém a že každá úroveň právních předpisů musí být v souladu s úrovní nadřazenou. Toto by měla diplomantka vysvětlit během obhajoby. Diplomantka v práci bohužel zcela opomíjí relevantní úpravu v zákoně o mezinárodním právu soukromém. Z dílčích výhrad bych zmínila např. str. 44, kde autorka hovoří o rozhodném právu pro uznání a výkon rozhodčích nálezů. Za nevhodněji zvolený považuji překlad validation principle do českého jazyka jako princip validace (str. 46). Na str. 53 autorka hovoří o tzv. arbitrabilitě, aniž by se věnovala otázce rozhodného práva.

Je škoda, že diplomantka více nevyužila možnosti průběžných konzultací s vedoucí diplomové práce.

III. Případná další vyjádření k práci

Dílčí výhrady mám i ke kapitole druhé věnované úpravě prorogace v nařízení Brusel I bis. Např. název podkapitoly 2.1.4 Působnost vůči doložkám do třetích států by mohl být zvolen vhodněji. Na str. 28

diplomantka uvádí, že dle čl. 25 nařízení Brusel I bis mohou mít strany bydliště i ve třetích státech a přeshraniční prvek se tak vytvoří mezi nimi a pokračuje, že nesmíme zapomenout, že pro aplikaci nařízení Brusel I bis musí být zvoleným soudem vždy soud některého členského státu. Toto by měla diplomantka vysvětlit zejména s ohledem str. 25, kde uvádí, že je možné v určitých případech nařízení na doložky ve prospěch třetího státu aplikovat.

IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci obhajoby by se diplomantka měla vyjádřit k pramenům právní úpravy rozhodčích smluv a jejich vzájemným vztahům (viz výše). A dále by mne zajímalo, podle jakého právního předpisu by se dle diplomantky postupovalo, jestliže by mělo být v ČR uznáno cizí soudní rozhodnutí o platnosti rozhodčí doložky. Dále by se diplomantka mohla při obhajobě vyjádřit k tomu, zda může prorogovaný soud posuzovat platnost prorogační doložky, jestliže ji již posoudil soud, u kterého bylo řízení zahájeno a který se na jejím základě prohlásil jako mezinárodně nepřislušný.

V. Doporučení práce k obhajobě

Autorka v práci prokázala schopnost samostatné práce a určité orientace ve zvolené problematice. I když mám k práci řadu výhrad, z nichž ty nejzásadnější jsou uvedeny výše, práci pokládám za způsobilou pro obhajobu.

VI. Navržený klasifikační stupeň

Předběžně navrhuji klasifikační stupeň dobře, konečný výsledek bude záležet na průběhu samotné obhajoby.

V Praze dne 30. listopadu 2021

doc. JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.